

5. Bondarenko, V. V., Khudiakova, N. Yu., Krymets O.I., & Arsenenko, O. A. Porivnialnyi analiz indeksu rukhovoї aktyvnosti ta dobovykh enerhovytrat kursantiv ZVO MVS Ukrainy pid chas riznykh etapiv navchannia [Comparative analysis of the index of motor activity and daily energy expenditure of cadets of the ZVO of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine during different stages of training]. *Osvita ta rozvytok obdarovanoi osobystosti, Education and development of a gifted personality*, 1(88). 37-44 [in Ukrainian].

6. Bondarenko, V., Martyshko, A. & Khudiakova, N. (2022). *Fizychnе vykhovannia v zakladakh vyshchoї osvity MVS Ukrainy [Physical education in institutions of higher education of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine]*. Kyiv : Nats. akad. vnutr. sprav, FOP Kandyba T.P. Retrieved from: <http://surl.li/dhsqn> [in Ukrainian].

7. Didkovskiy, V.A., Bondarenko, V.V., & Kuzenkov, O.V. (2019). *Fizychna pidhotovka pratsivnykiv Natsionalnoi politsii Ukrainy [Physical training of employees of the National Police of Ukraine]*. Kyiv: Nats. akad. vnutr. sprav; Kandyba T.P. [in Ukrainian].

8. Bondarenko, V., Reshko, S., & Didkovskiy, V. (et al.). (2021). *Spetsialna fizychna pidhotovka [Special physical training]*. V. Cherniei, R. Serbyn (Eds.). Kyiv: Nats. akad. vnutr. sprav [in Ukrainian].

9. Cynenkyi, V. M. (2022). Zastosuvannia politseiskymy pidruchnykh zasobiv v stani neobkhidnoi oborony abo krainoi neobkhidnosti v umovakh voiennoho stanu. [The use of improvised means by the police in a state of necessary defense or of extreme necessity in conditions of martial law.] *Naukovi zapysky Lvivskoho universytetu biznesu ta prava. Serii ekonomichna. Serii yurydychna, Scientific notes of the Lviv University of Business and Law. The series is economical. Legal series*, 32, 242–248. [in Ukrainian].

10. Bondarenko, V., Okhrimenko, I., Bilevich, N., Rohovenko, M., Tsurkan, O., & Holyk, V. (2022). Tendency of dynamics of physical and mental working capacity of law enforcement officers at different stages of their professional activities. *Acta Balneologica*, 4(170), 358-362. doi: 10.36740/ABAL202204115

DOI: [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.1\(173\).24](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.1(173).24)

Омельчук О.В.,

<https://orcid.org/0000-0003-1771-730X>

доцент кафедри здоров'язбережувальної освіти
та фізичної рекреації, кандидат педагогічних наук, доцент

Білик В.Г.

<https://orcid.org/0000-0002-6860-7728>

професор, завідувачка кафедри здоров'язбережувальної освіти
та фізичної рекреації, доктор педагогічних наук, професор

Ігнатенко С.

<https://orcid.org/0000-0001-7717-0444>

доцент кафедри здоров'язбережувальної освіти
та фізичної рекреації, кандидат педагогічних наук, доцент

УДУ імені Михайла Драгоманова (м. Київ)

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ БАКАЛАВРІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ ОПП «ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ ТА ФІЗИЧНА РЕКРЕАЦІЯ» У ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «КУЛЬТУРА ЗДОРОВ'Я ОСОБИСТОСТІ»

Автори статті наголошують на тому, що у сучасний період проблема формування професійної компетентності майбутніх бакалаврів, здатних творчо мислити, моделювати навчально-виховний процес, бути генератором та реалізатором ідей, впроваджувати нові технології в процес навчання та виховання є актуальною. Педагогічна наука веде сьогодні пошуки нових підходів до навчання, які б забезпечували високу теоретичну та практичну підготовку, сприяли орієнтації навчального процесу на особистість, створенню сприятливих умов для досягнення кожним студентом можливого і необхідного для нього рівня знань.

У статті розглядається поняття «професійна компетентність», як інтегративне утворення, що ґрунтується на ключових, загальнопрофесійних і професійних компетентностях і є базовим, системоутворюючим поняттям – система знань, умінь, навичок та особистісних якостей які відповідають змісту професійної діяльності, передбачає: усвідомлення людиною своїх прагнень до діяльності, потреб, інтересів, бажань і ціннісних орієнтацій; мотив діяльності, уявлення про свою соціальну роль; самооцінку особистісних якостей і властивостей як майбутнього фахівця; самооцінка особистісних якостей як майбутнього фахівця; регуляція свого професійного розвитку і визначається як готовність здійснювати освітню діяльність відповідно до конкретних умов.

Вказано, що задля модернізації навчального процесу і для формування професійної компетентності майбутніх фахівців в Українському державному університеті імені Михайла Драгоманова було запропоновано ввести обов'язкову інтегровану навчальну дисципліну «Культура здоров'я особистості», яка є частиною циклу загальної підготовки усіх спеціальностей освітнього рівня бакалавр. Формування професійної компетентності майбутніх бакалаврів, надання їм знань, умінь і навичок відбувається в результаті інтеграції всіх форм навчальної діяльності.

Зазначено, що власний досвід показує, що для формування професійної компетентності майбутніх бакалаврів спеціальності фізична культура і спорт (здоров'я людини та фізична рекреація) у процесі викладання навчальної

дисципліни «Культура здоров'я особистості» необхідно: створити таке комбіноване освітнє середовище, в якому учасники освітнього процесу будуть відчувати себе більш комфортно; можуть перетворитися в активних учасників освітнього процесу. Важливо у будь-який спосіб стимулювати звичку до самонавчання та пошуку нової інформації; відпрацьовувати навички, що забезпечують можливість самостійно продовжити підвищувати свій професійний рівень.

Ключові слова: професійна компетентність, бакалавр, освітня програма «Здоров'я людини та фізична рекреація», «Культура здоров'я особистості».

Omelchuk O., Bilyk V., Ihnatenko S. Formation of professional competence of future bachelors in the specialty physical culture and sport in the process of teaching the discipline "Culture of personal health" The authors of the article emphasize that in the modern period the problem of forming the professional competence of future bachelors capable of thinking creatively is a major challenge, to model the educational process, to be a generator and implementer of ideas, to introduce new technologies in the process of teaching and learning is relevant. Pedagogical science is currently searching for new approaches to teaching that would provide high theoretical and practical training, contributed to the orientation of the educational process towards the individual, creating favorable conditions for each student to achieve the level of knowledge possible and necessary for him/her.

The article defines the concept of "professional competence" as an integrative formation based on key, general professional and professional competencies. Professional competence is a basic and system-forming concept and is considered as a system of knowledge, skills, abilities and personal qualities that correspond to the content of professional activity, and involves: a person's awareness of his or her aspirations for activity, needs, interests, desires and value orientations; motive for activity, understanding of his or her social role; self-assessment of personal qualities and properties as a future specialist (professional knowledge, skills, abilities); self-assessment of personal qualities as a future specialist; regulation of his or her professional development.

It is indicated that in order to modernize the educational process and to form the professional competence of future specialists at the Mykhailo Dragomanov Ukrainian State University, it was proposed to introduce a compulsory integrated discipline "Culture of Personal Health" as part of the cycle of general training for all bachelor's degree programs. The formation of professional competence of future bachelors, providing them with knowledge, skills and abilities is the result of the integration of all forms of educational activities.

It is noted that personal experience shows that in order to form the professional competence of future bachelors in the specialty physical culture and sport (human health and physical recreation) in the process of teaching the discipline 'Culture of Personal Health' it is necessary to create a combined educational environment in which the participants of the educational process will feel more comfortable; can become active participants in the educational process. It is important to stimulate the habit of self-study and search for new information in any way possible; to develop skills that provide the ability to continue to improve their professional level on their own.

Key words: professional competence, bachelor's degree, educational program "Human Health and Physical Recreation", "Culture of Personal Health".

Постановка проблеми у її загальному вигляді. Проблема формування професійної компетентності майбутніх бакалаврів, здатних творчо мислити, моделювати навчально-виховний процес, бути генератором та реалізатором ідей, впроваджувати нові технології в процес навчання та виховання є актуальною в сучасних умовах. Це зумовлено, тим, що конкурентноздатний висококваліфікований фахівець повинен мати можливість досягнути кращих результатів у своїй діяльності, реалізувати свої творчі можливості, бути фізично, ментально, етично здоровим. Педагогічна наука веде сьогодні пошуки нових підходів до навчання, які б забезпечували високу теоретичну та практичну підготовку, сприяли орієнтації навчального процесу на особистість, створенню сприятливих умов для досягнення кожним студентом можливого і необхідного для нього рівня знань.

Мета дослідження: провести аналіз науково-методичної літератури та власного досвіду з питань формування професійної компетентності бакалаврів; розробити підхід до інтерактивного впливу на якість навчання, в процесі вивчення навчальної дисципліни «Культура здоров'я особистості» для формування професійної компетентності майбутніх бакалаврів спеціальності «Фізична культура і спорт (здоров'я людини та фізична рекреація)»/

Методи дослідження: аналіз науково-методичної літератури, контент-аналіз матеріалів мережі інтернет стосовно питання формування професійної компетентності бакалаврів у закладах вищої освіти.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблему професійної компетентності піднімають і вирішують у своїх наукових дослідженнях та працях вітчизняні науковці: В.Г. Білик, Ю.В. Гвоздецька, М.В. Дудчак, О.С. Євдоченко, О.В. Полонський, І.С. Маркус, О.В. Омельчук, Л.П. Суценок, І.А. Філімонова, А. Шкляр та інші та зарубіжні науковці: Vaitukayeva Altynay, Vaitukayeva Dana, Aktayev Erkin, K. Shagirova, S. Krykbaeva та ін.

Науковцями визначається поняття «професійна компетентність», як інтегративне утворення, що ґрунтується на ключових, загальнопрофесійних і професійних компетентностях, набутих майбутніми фахівцями у закладі професійної освіти [1, 2, 4]. Для ЗВО важливим є підготувати конкурентоспроможного фахівця, який володіє не тільки знаннями, вміннями, навичками, а й має здатність до ефективного професійного самовдосконалення [3, 7]. «Компетентність» відмічає І.А. Філімонова це «складна система знань, умінь, навичок та професійноважливих якостей фахівця, формування яких починається під час навчання, а їх удосконалення можливе за умови постійного використання в процесі професійної діяльності». професійної компетентності майбутнього фахівця, як специфічної діяльності, коли на основі знань, умінь, навичок та розвитку його особистісних та професійних якостей він досягає професійної свідомості, рефлексії, професійного досвіду. Тобто професійна компетентність – це здатність майбутнього фахівця ефективно діяти в реальних практичних

ситуація» [6]. За твердженнями багатьох науковців професійна компетентність є базовим і системоутворюючим поняттям і розглядається як система знань, умінь, навичок та особистісних якостей які відповідають змісту професійної діяльності, передбачає: усвідомлення людиною своїх прагнень до діяльності, потреб, інтересів, бажань і ціннісних орієнтацій; мотив діяльності, уявлення про свою соціальну роль; самооцінку особистісних якостей і властивостей як майбутнього фахівця (професійні знання, уміння, навички); самооцінка особистісних якостей як майбутнього фахівця; регуляція свого професійного розвитку і визначається як готовність здійснювати освітню діяльність відповідно до конкретних умов [5, 6, 8]; а «компетентія» розглядається як «особистісні можливості посадової особи та її кваліфікація (знання, досвід), які дозволяють їй брати участь у виробленні певного кола рішень» науковці вважають, що «поняття компетентності ширше, ніж знання чи навички і включає знання, уміння, навички, освітній і життєвий досвід, цінності, інтереси, які самостійно реалізуються фахівцем і використовуються ним у конкретній ситуації, самостійно вирішувати проблеми, завдяки наявності певних знань і навичок [6].

Серед основних завдань що стоять перед системою вищої педагогічної освіти, важливе місце посідає завдання підготовки компетентнісного фахівця широкого профілю, подальше посилення фундаментальної освіти та наближення її до науково-дослідницької та практичної професійної діяльності, тому мета навчання має передбачати оптимальне поєднання теоретичних знань і творчих здібностей майбутніх учителів, що дозволило б їм, закінчивши навчальний заклад, самостійно підвищувати рівень своєї освіти та професійної підготовки, знаходити принципово нові шляхи вирішення проблем науки і практики [5, 8]. Головна мета професійної освіти – «створення умов для оволодіння людиною знаннями, навичками у сфері професійної діяльності, отримання кваліфікації, що допоможе їй успішно реалізовувати власні можливості, здібності та інтереси на користь суспільству та державі» [6].

Результати дослідження та їх обговорення. Задля модернізації навчального процесу і для формування професійної компетентності майбутніх фахівців в Українському державному університеті імені Михайла Драгоманова було запропоновано ввести обов'язкову інтегровану навчальну дисципліну «Культура здоров'я особистості (БЖД: охорона праці, цивільний захист, долікарська підготовка, рухові технології)», яка є частиною циклу загальної підготовки усіх спеціальностей освітнього рівня бакалавр.

Отже в програмі професійної підготовки першого бакалаврського освітнього рівня освітньо-професійної програми «Здоров'я людини та фізична рекреація» галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» кваліфікації бакалавр фізичної культури і спорту, та вчителів основ здоров'я закладу загальної середньої освіти також є ця дисципліна. За навчальною програмою нами розроблено робочу навчальну програму освітнього компоненту, яка абсолютно доступна студентам для ознайомлення і розміщена в контенті на сторінці електронного навчального курсу [Moodle.npu.edu.ua. https://moodle.edu.edu.ua/course/view.php?id=8203](https://moodle.edu.edu.ua/course/view.php?id=8203).

Метою викладання освітнього компоненту є: формування у здобувачів освіти осмисленого та відповідального відношення до стану свого здоров'я, формування культури здоров'я студентів як особистісно-професійної цінності через надання знань, умінь, здоров'язберезувальних компетентностей які б сприяли охороні здоров'я та самооздоровлення; забезпечували отримання знань щодо надання першої медичної допомоги в загрозованих ситуаціях, догляду за хворими та потерпілими; формуванню здорового способу життя позитивно-активної мотивації до збереження здоров'я з метою виховання здорової, всебічно розвинутої, фізично досконалої людини готової до праці та захисту своєї Батьківщини.

На вивчення обов'язкової навчальної дисципліни відводиться 3 кредити ЄКТС 90 годин, що включає: лекції, практичні заняття та самостійну роботу студентів.

Програмний матеріал поділено на три модулі: Модуль I Безпека життєдіяльності. Модуль II. Долікарська підготовка. Модуль III. Рухові технології.

У процесі оволодіння курсом «Культура здоров'я особистості» здобувачі освіти, мають отримати наступні результати навчання та компетентності згідно з вимогами освітньої програми «Здоров'я людини та фізична рекреація» професійні навички такі як: здійснювати аналіз суспільних процесів у сфері фізичної культури і спорту, демонструвати власне бачення шляхів розв'язання існуючих проблем; засвоювати нову фахову інформацію, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег; застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати; *спеціальні компетентності*: здатність працювати в команді; застосовувати знання у практичних ситуаціях; забезпечувати формування фізичної культури особистості; здатність організації оздоровчо-рекреаційної рухової активності різних груп населення, визначати заходи з фізкультурно-спортивної реабілітації та форми адаптивного спорту для осіб, що їх потребують. зміцнювати здоров'я людини шляхом використання рухової активності, раціонального харчування та інших чинників здорового способу життя.

Формування професійної компетентності майбутніх бакалаврів, надання їм знань, умінь і навичок відбувається в результаті інтеграції всіх форм навчальної діяльності.

Різноманітні види лекцій з використанням мультимедійного супроводу (перевагою є використання мультимедійних презентацій – це зручний і ефективний спосіб представлення інформації за допомогою комп'ютерних програм. Він поєднує в собі динаміку, звук і зображення, тобто ті чинники, які найбільш довго утримують увагу).

Практичні заняття на яких відбувається активна робота – дискусії, бесіди, проведення «круглих столів», брейн-ринги ділові та рольові ігри, що передбачає моделювання різноманітних життєвих ситуацій, спільне вирішення проблем на основі аналізу обставин та відповідної ситуації.

Ми пропонуємо наступну тематику: «Сучасний стан охорони праці в Україні та за кордоном», «Охорона праці як складова безпеки життєдіяльності». «Стресостійкість студента в умовах війни та дистанційного навчання». «Стресостійкість як професійно значуща риса особистості майбутнього педагога», «Здоров'язберігаючі технології в системі освіти», «Здоров'язберігаючі технології в рекреаційних закладах», «Інноваційні здоров'язберігаючі технології»,

«Здоров'язберігаючі технології та складники здорового способу життя студентів», «Рухова активність як засіб підвищення рівня адаптації та стійкості організму людини до різноманітних умов зовнішнього середовища».

Самостійна робота студентів у процесі вивчення навчальної дисципліни «Культура здоров'я особистості» визначена підготовкою індивідуальної науково-дослідної роботи – презентація та доповідь. Тематика на кшталт: «Сучасні інформаційні технології та безпека життєдіяльності людини», «Соціальні фактори, що впливають на життя та здоров'я людини», «Соціальні хвороби та їхня профілактика», «Безпека на ігрових та спортивних майданчиках та долікарська допомога», «Безпека відпочинку на воді (льоду) та долікарська допомога». Перелік тем лекцій і практичних занять тематика презентацій, «круглих столів», рольових ігор, повідомлень визначено в робочій навчальній програмі «Культура здоров'я особистості».

Для підвищення ефективності процесу навчання та якості підготовки бакалаврів, формування їх професійної компетентності фахівців кваліфікації «бакалавр» фізичної культури і спорту, вчитель основ здоров'я закладу загальної середньої освіти Освітньо-професійної програми «Здоров'я людини та фізична рекреація» ми використовуємо різноманітні сучасні інтерактивні технології, що забезпечує активну взаємодію всіх учасників навчального процесу забезпечує студентам доступ до електронних навчальних ресурсів у тому числі і для їх самостійного опрацювання і у такий спосіб реалізувати індивідуальний підхід до кожного студента розвивати їх hard та soft skills.

Ми переконані, що традиційні та інноваційні методи навчання повинні знаходитись у постійному взаємозв'язку і постійно доповнювати або частково заміняти один одного за необхідності, особливо в наш час.

Висновки. Як показує власний досвід, для формування професійної компетентності майбутніх бакалаврів спеціальності фізична культура і спорт (здоров'я людини та фізична рекреація) у процесі викладання навчальної дисципліни «Культура здоров'я особистості» необхідно: створити таке комбіноване освітнє середовище, в якому учасники освітнього процесу будуть відчувати себе більш комфортно; можуть перетворитися в активних учасників освітнього процесу. Важливо у будь-який спосіб стимулювати звичку до самонавчання та пошуку нової інформації; відпрацьовувати навички, що забезпечують можливість самостійно продовжити підвищувати свій професійний рівень. Також важливим є якість навчання, якість підготовки фахівців, розвиток особистості та збереження її здоров'я в освітньому процесі.

Література

1. Білик, В., Книш, С., & Омельчук, О. (2023). Використання сучасних технологій у процесі формування цифрової компетентності майбутніх фахівців з фізичної рекреації. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова*. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт), 3К(162), 62-66. [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2023.3K\(162\).1](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2023.3K(162).1)

2. Ізбаш Л.М. Формування культури здоров'я студентів у системі фізичного виховання політехнічного коледжу. Автореферат. 13.00.07 – теорія і методика виховання Миколаїв 2017 Режим доступу: <https://nauka.udpu.edu.ua/avtoreferat-15/>

3. Кенсичка І.Л. Формування цінностей здорового способу життя студентів у процесі фізичного виховання: автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання та спорту: 24.00.02 / МОНУ. НУФВСУ. Київ. 2018. 22 с.

4. Кулалаєва Н, Гайдук О. Модель формування у майбутніх фахівців професійної компетентності, орієнтованої на сталий розвиток. *Професійна педагогіка*. 2(25) 2022, С. 23-31.

5. Саврасова-В'юн Т. Навчальний проєкт як засіб формування професійної компетентності майбутніх фахівців: психологічний аспект. *Неперервна професійна освіта: теорія і практика (серія: педагогічні науки)* Випуск № 3 (68), 2021. С.33-41.

6. Філімонова І. А. Формування професійної компетентності майбутніх бакалаврів харчових технологій у процесі вивчення фахових дисциплін. Дис ... док. філософ. спеціальність. 015 – професійна освіта. Умань, 2020. 297 с.

7. Prokopenko O., Osadchenko I., Braslavskaya O., Malyshevska I., Pichkur M., and Tyshchenko V. Competence Approach in Future Specialist Skills Development, *International Journal of Management*, 11 (4), 2020, pp. 645-656. <http://iaeme.com/Home/issue/IJM?Volume=11&Issue=4>

8. Tkachov Sergij, Lianno Mykhailo Shapovalova Olha Pedagogical aspects of the formation of professional competence among students of physical culture and sports *Revista Tempos e Espaços em Educação*, vol. 14, núm. 33, e16602, 2021

References

1. Bilyk V., Knysh S.I., Omelchuk O. (2023) The use of modern technologies in the process of forming the digital competence of future specialists in physical recreation. *Scientific journal National Pedagogical Dragomanov University*. Iss. 3K(162) 2023. 62-66. (Ukrainian).

2. Izbash L. M. (2017) Forming of culture of health is in the system of physical education of students of polytechnic college. manuscript. Access mode: <https://nauka.udpu.edu.ua/avtoreferat-15/> (Ukrainian).

3. Kentsytska I. L. (2017) Formation of Healthy Lifestyle Values among Students in the Process of Their Physical Education. Manuscripted, Kyiv, 2017. (Ukrainian).

4. Kulalaieva N., Haiduk O. (2022) Formation of future specialists' professional competence oriented on sustainable development: factors and algorithm of model development *Professional Pedagogics*, 2(25), 23-31. <https://doi.org/10.32835/2707-3092.2022.25.23-31>

5. Savrasova-V'un, T. (2021). Educational project as a means of forming of future specialists' professional competence: a psychological aspect. *Continuing Professional Education: Theory and Practice*, (3), 33–41. Access mode: <https://doi.org/10.28925/1609-8595.2021.3.4> (Ukrainian).

6. Filimonova I. A. (2020) Professional Competence Formation of the Future Bachelors of Food Technology in the Process of Studying Special Disciplines. Manuscripted. Uman, 2020. 297. (Ukrainian).

7.Prokopenko O., Osadchenko I., Braslavskaya O., Malyshevskaya I., Pichkur M., and Tyshchenko V. (2020) Competence Approach in Future Specialist Skills Development, *International Journal of Management*, 11 (4), 2020, pp. 645-656. Access mode: <http://iaeme.com/Home/issue/IJM?Volume=11&Issue=4>

8.Tkachov Sergij, Liannoi Mykhailo Shapovalova Olha (2021) Pedagogical aspects of the formation of professional competence among students of physical culture and sports *Revista Tempos e Espaços em Educação*, vol. 14, núm. 33, e16602, 2021 Access mode: <https://www.redalyc.org/journal/5702/570272348126/570272348126.pdf>

DOI: [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.1\(173\).25](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.1(173).25)
УДК 796-053.7:616

Петрачков О.В.

кандидат педагогічних наук, професор, заслужений працівник фізичної культури і спорту України,
начальник навчально-наукового
інституту фізичної культури та спортивно-оздоровчих технологій
Національного університету оборони України, м. Київ

РОЛЬ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ В СИСТЕМІ ВІДБОРУ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ДЛЯ СИЛ СПЕЦІАЛЬНИХ ОПЕРАЦІЙ ЗБРОЙНИХ СИЛ ІНДІЇ

Дана стаття розкриває систему підготовки військовослужбовців сил спеціальних операцій Збройні сили Індії. Відбір в підрозділи сил спеціальних операцій проводиться з армійських частин, в яких проводяться психологічні та інтелектуальні тести, а також перевірка рівня фізичної підготовленості. Підготовка проходить в різних географічних умовах, у тому числі в пустелі та горах, відпрацьовується тактика ведення бойових дій в місті. Підрозділи сил спеціальних операцій виконують бойові завдання силовими методами в надзвичайно екстремальних умовах із застосуванням спеціальної тактики і засобів завдання у специфічних умовах, що вимагає високого рівня психологічної, ідеологічної, фізичної та бойової підготовки особового складу. Доктрина спільної підготовки Збройних сил Індії демонструє намір керівництва країни впроваджувати в практику перспективні технології навчання особового складу Збройних сил, підвищувати ефективність застосування військ у сучасних військових конфліктах, які характеризуються використанням гібридними формами збройної боротьби.

Ключові слова: військовослужбовці, Збройні сили Індії, офіцери, сили спеціальних операцій, система відбору, фізична підготовка.

Petrachkov Oleksandr. The role of physical training in the selection system of military personnel for the special operations forces of the Indian armed forces. This article describes the training system of special operations forces of the Indian Armed Forces. Selection for the units of special operations forces is carried out from army units, in which psychological and intellectual tests are conducted, as well as a check of physical fitness level. The training takes place in various geographical conditions, including in the desert and mountains. Also, urban tactics are practiced. Units of special operations forces perform combat tasks using force methods in extreme conditions with the use of special tactics in specific conditions, which requires a high level of psychological, ideological, physical and combat training of military personnel. The doctrine of joint training of the Armed Forces of India demonstrates the intention of the country's leaders to put into practice contemporary technologies for training the Armed Forces personnel, to increase the effectiveness of troops in modern military warfare, which are characterized by the use of hybrid forms of armed struggle. The doctrine reveals the essence and content of challenges and threats to national security. According to the military and political leadership of the state, it is considered the result of the activities of terrorist organizations and the foreign policy courses of China and Pakistan, which are aimed at reducing the role of India in South Asia. The existence of interstate disagreements with the countries of South Asia on territorial issues, the implementation by the leadership of neighboring states of military programs aimed primarily at increasing nuclear potential, is considered by Delhi as the main source of military conflict in the region, in which the armed forces may be involved.

Key words: servicemen, Armed Forces of India, commissioned officers, special operations forces, selection system, physical fitness.

Постановка проблеми та її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. Індія протягом усієї історії свого існування завжди приділяє підвищену увагу питанням реформування своїх збройних сил (далі – ЗС). Такий підхід зумовлений наявністю гострих міждержавних протиріч із сусідніми країнами, насамперед з Пакистаном та Китаєм. Сьогодні військо та політичне керівництво Індії розглядає свої ЗС як один з найважливіших гарантів національної безпеки та територіальної цілісності держави, а також ефективного інструменту своєї регіональної політики.

“Доктрина спільної підготовки ЗС Індії” демонструє намір керівництва країни впроваджувати в практику перспективні технології навчання особового складу ЗС, підвищувати ефективність застосування військ у сучасних військових конфліктах, які характеризуються використанням гібридними формами збройної боротьби. “Доктрина” розкриває сутність та зміст викликів та загроз національній безпеці, і за оцінками військового та політичного керівництва держави вважається результатом діяльності терористичних організацій та зовнішньополітичних курсів Китаю та Пакистану, які спрямовані на зниження ролі Індії у Південній Азії. Наявність міждержавних розбіжностей із країнами Південної Азії з територіальних питань, реалізація керівництва окремих держав військових програм, націлених підвищення в першу чергу